

۲۱۵۷۴۸۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

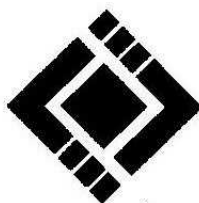
اصول، مقررات و رشته‌های بیمه

جلد دوم

معاون و گردآوری

پژوهشگاه بیمه

به سفارش بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران

پژوهشگاه بیمه

عنوان و نام پدیدآور	اصول، مقررات و رشته‌های بیمه/تدوین و گردآوری پژوهشکده بیمه؛ به سفارش بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
وضعیت ویراست	ویراست ۴.
مشخصات نشر	تهران: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	ج ۲.
شابک	ج ۱-۱۷-۱۱-۹۷۸-۶۲۲-۶۸۱۴-۱۸-۸۲: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۱۴-۱۸-۸۲: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۱۴-۱۸-۸۲
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	چاپ هشتم.
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	بیمه -- ایران
موضوع	Insurance -- Iran
موضوع	حقوق بیمه
موضوع	Insurance I
شناسه افزوده	بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران. پژوهشکده بیمه
شناسه افزوده	بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران
رده بندی کنگره	H۷۷۰۵۵
رده بندی دیویی	۹۵۹/۳۶۸
شماره کتابشناسی ملی	۷۳۸۰۵۵۰
وضعیت رکورد	فیا

اصول، مقررات و رشته‌های بیمه (جلد دوم)

تدوین و گردآوری: پژوهشکده بیمه

کارشناس: الهام السادات موسوی مقدم

صفحه آرا: معصومه فاطمی

ناظر فنی چاپ: محسن باقریان

طراح جلد: علی حسین صفری

چاپ هشتم: ۱۳۹۹

ویرایش: چهارم

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مجتمع چاپ کوثر تلفن: ۸۸۴۲۹۵۵۳

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۱۴-۱۸-۸

قیمت: ۱۳۰,۰۰۰ تومان

ناشر: پژوهشکده بیمه (وابسته به بیمه مرکزی ج.ا.ا)

تهران: سعادت آباد، میدان شهید بهشتی، تهران مقدم (کاج)، خیابان سرو غربی، پلاک ۴۳

صندوق پستی: ۱۹۳۹۵-۲۴۹۹ تلفن: ۲۲۰۸۴۰۸۴

وبسایت: <http://nashr.irc.ac.ir> سامانه نشر کتاب: <http://nashr.irc.ac.ir>

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

پیشگفتار

بیمه، سازوکاری است که ریسک ناشی از رویدادهای نامطلوب در آینده را تقلیل داده و دارایی‌ها و مسئولیت‌های بیمه‌گذاران را در مقابل خسارت‌های احتمالی آتی، حمایت می‌کند. به همین دلیل، بیمه، تبدیل به جزئی جدایی‌ناپذیر از زندگی و فعالیت‌های امروزی شده است. البته کارکرد بیمه در جوامع مختلف فراتر از نقش سنتی آن یعنی تأمین اطمینان خاطر، ایمنی و استقلال بوده و به عنوان ابزار و نهاد مهمی در تأمین پس‌انداز و منابع لازم برای رشد و توسعه اقتصادی کشورها ایفای نقش می‌کند. درحقیقت، بیمه علاوه بر سهمی که در کاهش مخاطرات و مدیریت ریسک‌ها دارد، می‌تواند به عنوان یک واسطه مالی کارآمد، آثار مهمی در رشد و توسعه اقتصادی کشور داشته باشد، که با گسترش روزافزون حجم اقتصاد و فعالیت‌های اقتصادی، این نقش نیز از اهمیت بیشتری برخوردار شده است. بر این اساس، در اکثر کشورها، صنعت بیمه به یکی از صنایع پویا و مهم تبدیل شده است که کارکردهای مختلفی در جهت رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها دارد.

پژوهشکده بیمه به عنوان نهاد علمی و پژوهشی صنعت بیمه، نقش و مسئولیت مهمی در جهت تحقق این جایگاه برای صنعت بیمه در اقتصاد کشور دارد. این وظیفه به مسئولیت اصلی پژوهشکده باز می‌گردد که پاسخگویی به نیازهای پژوهشی و توسعه تحقیقات علمی، کاربردی در زمینه بیمه و همچنین سازماندهی پروژه‌های بیمه‌ای و فراهم نمودن بستر مناسب برای رشد و توسعه دانش در صنعت بیمه کشور است. در این راستا، به روزرسانی دانش بیمه‌ای متناسب با شرایط کشور و پیشرفت‌های علمی جهان، از برنامه‌های مهم پژوهشکده در این باره است. بدیهی است که یکی از گام‌های اساسی برای تحقق این مهم، توجه به تولید محتوی در اشکال تالیف و ترجمه متون بیمه‌ای، جهت بهره‌مندی ذی‌نفعان صنعت بیمه است.

در تدوین کتاب "اصول، مقررات و رشته‌های بیمه" که به سمارش بیمه و کزی ج.ا.ا. گردآوری و تدوین شده است افراد زیادی ایفای نقش نمودند که در اینجا از همگان تقاری و شکر می‌نمایم. همچنین از تلاش همکاران پژوهشکده بیمه در اداره کتابخانه، اسناد علمی و نشریات که تدوین، بازنگری و اصلاح و سایر امور اجرایی مربوط به انتشار کتاب را برعهده داشتند، قدردانی می‌نمایم. امید است که این کتاب مورد توجه پژوهشگران، صاحب‌نظران و کارشناسان صنعت بیمه قرار گیرد و پژوهشکده را از نقطه نظرات ارزشمند خود بهره‌مند سازند.

حمید کردبچه

رئیس پژوهشکده بیمه

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: بیمه‌های عمر و مقررات مربوط.....	۱
بخش اول: بیمه‌های عمر.....	۲
۱- بیمه عمر.....	۲
۲- بیمه عمر در ایران.....	۵
۳- انواع بیمه عمر.....	۹
بخش دوم: جدول عمر.....	۲۹
۱- جدول عمر.....	۲۹
۲- عوامل مؤثر بر قیمت آری بیمه‌های عمر.....	۳۷
بخش سوم: آیین‌نامه شماره ۹۹ (بیمه‌های زندگی و مستمری).....	۴۱
فصل دوم: بیمه‌های درمان و مقررات مربوط.....	۶۵
بخش اول: بیمه‌های درمان.....	۶۶
۱- بیمه درمان (بیماری).....	۶۶
۲- خطر موضوع بیمه درمان.....	۶۷
۳- بیمه درمان تکمیلی.....	۶۹
۴- بیمه درمان دائمی.....	۶۹
بخش دوم: اصول انتخاب و طبقه‌بندی خطر ریسک در بیمه‌های درمان.....	۷۲
۱- مراحل پیشرفت طبقه‌بندی ریسک.....	۷۲
۲- عوامل پزشکی مؤثر بر طبقه‌بندی ریسک.....	۷۲
۳- سایر عوامل مؤثر بر طبقه‌بندی ریسک.....	۷۳
۴- اهداف طبقه‌بندی ریسک.....	۷۵
بخش سوم: آیین‌نامه شماره ۹۹ (آیین‌نامه بیمه‌های درمان).....	۷۶

۸۹	فصل سوم: بیمه‌های حوادث و مقررات مربوط
۹۰	بخش اول: بیمه‌های حوادث
۹۰	۱- بیمه حوادث
۹۱	۲- انواع بیمه حوادث
۹۴	۳- بیمه حوادث اشخاص
۱۰۸	بخش دوم: آیین‌نامه اجرایی ماده (۳) قانون بیمه اجباری شخص ثالث
۱۱۴	بخش سوم: آیین‌نامه شماره ۸۴ (شرایط عمومی بیمه‌نامه حوادث اشخاص)
۱۲۷	بخش چهارم: نمونه قراردادهای مربوط به بیمه‌های اشخاص
۱- روند مصوبات و دستورالعمل‌های شورای عالی بیمه و بیمه مرکزی ایران در خصوص	
۱۲۷	بیمه‌نامه‌های اشخاص، عمر و حوادث به همراه قوانین و مقررات مربوطه
۱۲۸	۲- نکات حقوقی و اسامی در بیمه‌نامه‌های اشخاص، عمر و حوادث
۱۲۹	۳- نمونه بیمه‌نامه فوت تمام عمر
۱۳۱	۴- نمونه فرم پیشنهاد بیمه‌نامه فوت تمام عمر
۱۳۶	۵- نمونه بیمه‌نامه مستمری
۱۳۷	۶- نمونه فرم پیشنهاد بیمه‌نامه مستمری
۱۴۱	۷- نمونه فرم پیشنهاد بیمه‌نامه عمر و تشکیل سرمایه
۱۴۶	۸- نمونه بیمه‌نامه حوادث گروهی (مسافرتی)
۱۴۷	۹- نمونه بیمه‌نامه حوادث انفرادی
۱۴۸	۱۰- نمونه بیمه‌نامه عمر انفرادی
۱۴۹	۱۱- نمونه قرارداد بیمه عمر و حادثه گروهی
۱۵۰	۱۲- نمونه بیمه‌نامه گروهی مازاد درمان
۱۵۲	نمونه سؤالات چهارگزینه‌ای
۱۶۱	فصل چهارم: بیمه‌های آتش‌سوزی و مقررات مربوط
۱۶۲	بخش اول: بیمه‌های آتش‌سوزی
۱۶۲	۱- تاریخچه
۱۶۳	۲- تعریف‌ها و اصطلاحات

- ۳- کاربرد اصول بیمه در قرارداد بیمه آتش سوزی ۱۶۶
- ۴- انواع قراردادهای بیمه آتش سوزی ۱۶۷
- ۵- شرایط بیمه آتش سوزی ۱۶۹
- بخش دوم: بررسی و تفسیر بعضی از مواد شرایط عمومی بیمه نامه آتش سوزی ۱۷۴**
- ۱- تعریف آتش و آتش سوزی ۱۷۴
- ۲- تعریف انفجار ۱۷۵
- ۳- تعریف صاعقه (رعد و برق) ۱۷۵
- ۴- ماده ۱۱: حدود خسارت قابل تأمین ۱۷۶
- ۵- ماده ۱۹: حقوق زمین ۱۷۷
- ۶- ماده ۲۴: ارزیابی خسارت ۱۷۸
- ۷- ماده ۲۷: مواردی که خسارت جبران خسارت میشود ۱۷۹
- ۸- ماده ۲۸: مهلت اقامه دعوی ۱۸۰
- ۹- ماده ۲۹: اصل قائم مقامی (جانشین) ۱۸۱
- ۱۰- ماده ۳۰: شرایط عمومی ۱۸۲
- ۱۱- نکات قابل توجه ۱۸۲
- بخش سوم: نحوه محاسبه حق بیمه بیمه نامه و الحاقی ۱۸۵**
- ۱- تقاضای افزایش مدت ۱۸۸
- ۲- تقاضای افزایش سرمایه ۱۸۹
- ۳- تقاضای پوشش بیمه خطر یا خطرات اضافی برای بیمه نامه های با مدت کمتر از یک سال ۱۹۲
- ۴- شرایط و نحوه پرداخت حق بیمه در بیمه آتش سوزی و شروع تعهدات بیمه گ ۱۹۴
- بخش چهارم: بازدید اولیه ۱۹۷**
- ۱- تفاوت بین بازدید ایمنی و بازدید اولیه ۱۹۷
- ۲- اهداف بازدید اولیه ۱۹۷
- ۳- نحوه طرح سؤالات در بازدید اولیه ۱۹۸
- ۴- اطلاعات مورد نیاز در بازدید اولیه ۱۹۸
- ۵- نحوه ارائه توصیه های ایمنی ۲۰۶

۲۰۶	۶- نمونه‌هایی از توصیه‌های ایمنی
۲۱۲	۷- دستورالعمل بازدید اولیه و رعایت نکات ایمنی در واحدهای مسکونی، اداری، تجاری و کارگاه‌ها
۲۱۶	۸- تعریف انبار و رعایت اصول ایمنی در انبارها
۲۲۲	۹- خودسوزی یا خود اشتعالی
۲۲۳	۱۰- شناخت سیستم‌های حرارتی و شبکه گاز و منابع سوخت مایع و رعایت اصول ایمنی در آنها
۲۲۷	بخش پنجم: آیین‌نامه‌ها
۲۲۷	- آیین‌نامه شماره ۲۱ (شرایط عمومی بیمه‌نامه آتش‌سوزی، صاعقه، انفجار)
۲۳۸	- آیین‌نامه شماره ۲۵
۲۴۵	نمونه سؤالات چهارگزینه‌ای
۲۵۷	فصل پنجم: بیمه بدنه اتومبیل و مقررات مربوط
۲۵۸	بخش اول: بیمه بدنه اتومبیل
۲۶۴	بخش دوم: آیین‌نامه شماره ۲۱
۲۷۴	نمونه سؤالات چهارگزینه‌ای
۲۸۷	فصل ششم: بیمه‌های مهندسی و مقررات مربوط
۲۸۸	بخش اول: تعریف مهندسی و انواع آن
۲۸۸	۱- بیمه‌های مهندسی
۲۸۹	۲- تاریخچه بیمه‌های مهندسی
۲۹۱	۳- انواع بیمه‌نامه‌های مهندسی
۳۳۵	بخش دوم: شرایط عمومی بیمه‌نامه عیوب اساسی و پنهان ساختمان‌های مسکونی
۳۶۳	نمونه سؤالات چهارگزینه‌ای
۳۸۱	فصل هفتم: بیمه‌های مسئولیت و بیمه‌های اعتباری خسارت پولی
۳۸۲	بخش اول: بیمه مسئولیت مدنی
۳۸۲	۱- مسئولیت مدنی

۳۸۲.....	۲- نظریات مربوط به مبانی علمی مسئولیت مدنی.....
۳۸۴.....	۳- مسئولیت مدنی در فقه اسلامی.....
۳۸۸.....	۴- آشنایی با مبانی نظری مسئولیت از دیدگاه قانون.....
۳۹۰.....	۵- انواع بیمه‌های مسئولیت از دیدگاه فنی.....
۴۰۳.....	بخش دوم: آیین‌نامه بیمه‌های مسئولیت.....
۴۰۳.....	۱- آیین‌نامه شماره ۸۰.....
۴۱۶.....	۲- آیین‌نامه شماره ۸۲.....
۴۲۲.....	۳- آیین‌نامه شماره ۸۷.....
۴۴۲.....	۴- آیین‌نامه شماره ۶۴.....
۴۴۸.....	۵- آیین‌نامه شماره ۶۳.....
۴۶۱.....	۶- آیین‌نامه شماره ۵۱.....
	بخش سوم: قانون بیمه اجباری خسارات واردشده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه.....
۴۶۶.....	وسایل نقلیه.....
۴۹۱.....	نمونه سؤالات چهارگزینه‌ای.....
۵۴۹.....	فصل هشتم: بیمه‌های باربری و مقررات مربوط.....
۵۵۰.....	بخش اول: بیمه باربری.....
۵۵۰.....	۱- بیمه باربری.....
۵۵۴.....	۲- انواع بیمه‌نامه‌های باربری.....
۵۵۷.....	۳- انواع خسارت‌ها در بیمه باربری.....
۵۵۸.....	۴- اینکوترمز.....
۵۶۲.....	بخش دوم: آیین‌نامه‌ها.....
۵۶۲.....	۱- آیین‌نامه شماره ۷۹.....
	۲- اصلاحیه ماده ۶ آیین‌نامه شماره ۷۶- "آیین‌نامه نحوه واگذاری بیمه‌های اتکایی اجباری و میزان کارمزد و مشارکت در سود آن" (مصوب ۱۳۹۳/۰۵/۱۹ و اصلاحات بعدی).....
۵۸۸.....	نمونه سؤالات چهارگزینه‌ای.....
۵۹۰.....	نمونه سؤالات چهارگزینه‌ای.....
۷۰۶.....	منابع.....